

CULTURA POP CA MOD SPECIFIC DE RAPORTARE LA EXISTENȚĂ

Cătălin CROITORU,

Facultatea Istorie și Filosofie

CZU 141.132:159.955

croitorucatalin53@gmail.com

Cultura pop, cunoscută sub denumirea de cultură populară, este un termen folosit pentru a descrie elementele culturii care sunt consumate și savurate pe scară largă de către mase. Aceste elemente includ muzică, filme, emisiuni de televiziune, modă, jocuri video și chiar tendințele rețelelor sociale. Cultura pop este un domeniu de studiu fascinant, deoarece oferă o lentilă prin care putem explora unele dintre întrebările fundamentale ale existenței umane. În esență, cultura pop este o expresie a valorilor și credințelor unei societăți și poate dezvălui multe despre modul în care oamenii se înțeleg pe ei înșiși și locul lor în lume.

Una dintre temele filosofice principale este conceptul de identitate. Cultura pop ne oferă o varietate de idei și viziuni care ne ajută să ne construim sentimentul de sine. Ne relaționăm cu personajele din filme și emisiuni, ne identificăm cu muzicieni și artiști și conectăm cu influenceri din rețelele sociale care ne împărtășesc valorile și interesele. Prin aceste conexiuni, creăm un sentiment de apartenență și găsim sens în viața noastră.

O altă temă des întâlnită este natura realității. Această temă poate fi văzută în filme precum *Matrix*, care explorează ideea că realitatea noastră percepută poate fi o iluzie creată de tehnologia avansată. *The Truman Show* examinează în mod similar ideea că realitatea noastră poate fi o construcție creată de alții în beneficiul lor. Aceste filme pun la îndoială presupunerile despre ceea ce este real și ce nu este și ne invită să chestionăm natura propriilor noastre percepții.

O altă temă filosofică pusă în discuție este moralitatea și etica. Multe filme și emisiuni TV explorează întrebări despre bine și rău și ne provoacă să medităm asupra la ce ar însemna să trăiești o viață bună. De exemplu, serialul *Breaking Bad* explorează problema dacă cineva poate fi atât bun, cât și rău, în timp ce filme precum *The Dark Knight* și *Watchmen* examinează ideea că uneori granița dintre eroism și răutate nu este clară. Aceste lucrări ne provoacă să luăm în considerare propriile noastre valori morale și modul în care alegem să acționăm în lume. De asemenea, filmele horror încearcă să definească originea răului și cum acesta se manifestă, deseori răul nu este prezentat de creaturi hidoase, dar însuși omul este cel mai mare rău cum ar fi în jocul video *The Last of Us*.

Natura frumuseții și a esteticii la fel este o temă des întâlnită. Cultura pop oferă instrumente pentru expresia artistică și încurajează experimentarea cu noi forme și stiluri. Prin diversele sale medii, schimbă noțiunile despre ceea ce este frumos, semnificativ și valoros și ne invită să luăm în considerare noi posibilități de exprimare artistică.

Postmodernitatea a creat o climă favorabilă pentru apariția și dezvoltarea culturii pop. Una dintre trăsăturile-cheie ale postmodernității este respingerea ideilor mari sau

a teoriilor generale care pretind că explică natura realității sau oferă o perspectivă universală asupra istoriei și societății. În schimb, postmodernismul celebrează diversitatea, multiplicitatea și încurajează o abordare mai sceptică și mai critică a cunoașterii și a culturii.

Cultura pop, cu amestecul său eclectic de stiluri, genuri și influențe, este o expresie perfectă a postmodernismului. Cultura pop respinge noțiunea de „cultură înaltă” și ideea că există o ierarhie fixă a valorii artistice sau culturale. În schimb, îmbrățișează o gamă largă de forme și practici culturale, inclusiv muzică populară, emisiuni TV, filme, jocuri video și rețele sociale. Aceasta se caracterizează prin reinventarea și remixarea constantă a elementelor culturale existente, creând un fel de bricolaj cultural care reflectă natura fragmentată și descentralizată a culturii postmoderne. Mai mult, cultura pop este adesea caracterizată de ironie, autoreflexivitate și pasișă, toate acestea fiind caracteristicile cheie ale postmodernismului.

Cultura pop are un impact semnificativ asupra vieții noastre de zi cu zi și asupra modului în care percepem lumea din jurul nostru. Unul dintre modurile cum realitatea este influențată este prin intermediul mass-media pe care le consumăm. Emisiunile, filmele și muzica reflectă adesea normele și valorile societății. Ele ne pot modela percepțiile despre ceea ce este un comportament acceptabil și inacceptabil și despre ceea ce este considerat dezirabil sau nedorit. De exemplu, o emisiune TV poate prezenta personaje care se implică în anumite comportamente, ceea ce poate face acele comportamente mai acceptabile pentru public. În plus, ne poate influența viziunea asupra lumii modelându-ne convingerile și opiniile. Problemele sociale și politice sunt adesea descrise în mass-media, ceea ce poate duce la discursul public și poate influența opinia publică. Acest lucru poate fi văzut în modul în care emisiunile de televiziune și filmele au portretizat probleme controversate precum rasa, genul și sexualitatea, ceea ce a dus la creșterea gradului de conștientizare și activism a publicului. Pe de altă parte, cultura pop poate întări stereotipurile negative despre anumite grupuri de oameni, perpetuând idei dăunătoare și contribuind la discriminare și prejudecăți. Sau mai poate promova adesea standarde nerealiste de frumusețe, succes și fericire, care pot să dăuneze stimei de sine și sănătății mintale ale oamenilor. Acest lucru poate duce la sentimente de inadecvare, anxietate și depresie.

Cultura pop are, de asemenea, un impact semnificativ asupra comportamentului consumatorilor. Brandurile folosesc adesea celebrități și influenceri pentru a-și promova produsele, ceea ce poate schimba comportamentul consumatorilor și deciziile de cumpărare. O susținere a unei celebrități poate crea cerere pentru un anumit produs, chiar dacă nu este neapărat cel mai bun sau cel mai util produs disponibil. Acest lucru poate duce la o cultură a consumerismului, în care oamenii sunt mai preocupați de a avea cele mai recente tendințe decât de nevoile lor reale.

Cultura pop are un impact semnificativ asupra realității noastre. Ne modelează convingerile și opiniile, ne influențează comportamentul și alegerile consumatorilor și chiar afectează modul în care ne percepem. În timp ce cultura pop poate fi distractivă și plăcută, este important să fim conștienți de influența ei asupra vieților noastre și să fim atenți la modul în care ne modelează percepțiile despre lume.

Acest rezumat a fost elaborat în cadrul proiectului „Abordarea epistemologică a dezvoltării personale și a educației pentru societate: de la strategiile transdisciplinare la finalitățile pragmatice ale societății actuale din Republica Moldova”, cifrul 20.80009.1606.08 / „Program de Stat” (2020-2023).

Referințe:

1. LYOTARD, J-F. *Condiția postmodernă*. Cluj: Idea, 2003.
2. IRWIN, W. *Philosophy and the Interpretation of Pop Culture*. LONDON: Rowman & Littlefield, 2006.
3. КУРКНОЙ, В. *Философия фильма: упражнения в анализе*. Москва: Новое литературное обозрение, 2009.

Recomandat
Tatiana MĂRGĂRINT, dr., lector univ.